

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes számlára: 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István tér 1.
Egyes számok kaphatók: a főhivatalnál.

Püspökünk levele.

A munkás katholicizmus az idén Szeged városát keresi fel s a legtisztább, ősi erőiben duzzadó magyarságot nyeri meg a katholicizmus érdekeinek, s ez által ismét egybe fonódik a legtisztább magyarság és a legtisztább katholicizmus ügye, amelynek kölcsönös erőssége biztosította a nemzet ezer éves életét, azokban a nagy alkotásokban, amelyekben biztonságát találva dacolni tudott Európa minden ármánykodásával.

Most midőn a szociális feladatok parancsoló kerészítélvitele előtt állunk, a haladó katholicizmusra hárul a feladat, hogy a munkában a fronton állva vegye ki kötelességét. Ő benne vannak még elsősorban azok a képességek és eszközök, amelyek a szociális feladatok megoldásában célravezetők. Társadalmunk szociális kialakulását, amelyhez csak a katholicizmus vitt eddig munkát és a szociális feladatok megoldásának esszéit, terveit, az évenként összeülő katholicus nagygyűléseken formáljuk. A nagygyűlések eszmei és formai keretei egyre tágulnak s egyre nagyobb területet fognak be a nemzet legértékesebb, a kötelességekre leginkább éber elemeiből. Az ideai katholicus nagygyűlés minden eddiginél impozánsabbnak ígérkezik. Társadalmi életünk legkiválóbbjai sorra ígérnek be csatlakozásukat a kath. nagygyűlés eszméjéhez. A mi megyéspüspökünk, Prohászka Ottokár dr., a magyar katholicizmus személfénye, aki az ő fényes elméjével és nagy szívével vezetett szelleme a magyarországi katholicizmus ügyének, az elnök-

séghez intézett következő sorokban csatlakozott a kath. nagygyűléshez.

Nagyemlétságu Gróf Ur! Országos Katholicus Szövetségi Elnök Ur! Örömmel üdvözlöm az Országos Katholicus Szövetség elhatározását, melynél fogva a magyar katholicusoknak immár kilencedik nagygyűlést ez évi augusztus hó három utolsó napjára szándékozik egybevenni s különösen helyeslem, hogy a gyűlés színhelyétül Szegedet jelöli ki. Ez elhatározás a fővárost és a vidéket egyaránt akarja részesíteni a kongresszus áldásaiban. S így van ez jól, mert bár Magyarország szíve Budapest, de a katholicus eszmék nem hajtják át a magyar nép öntudatát, míg tevékenységünkkel s a Nagygyűlések elevenítő s gyújtó közvetlenségével a fővárosra szorítokunk, azért ki kell az eszméket vinnünk a magyar közéletnek oly göc-pöntjaira is, hol ezután széles, nagy vidékek számára gyulhat ki — még pedig közvetlenség verőfényében — a katholicus eszmei világossága s áradhat ki szívből-szívbé a lelkesülés heve. Értsek át főváros és vidék, központ és periferia a nagy feladatokat, melyeket meg kell oldanunk, — hozzák öntudatra a felségség célokat, melyeket el kell érniük s tájékozódjanak az igények s szükségletek iránt, melyeket a kereszténység szemben a haladó kor támasz! Csak ha meglesz ez a belátás, akkor gyul ki sokat ígérőn lelkesülés s az a belátó bátorság, mely akar is, tud is tenni, mely hideg fejfel és meleg szívvel, biztos kézzel s bátor karral nyul a teendőkhöz s meg is birkózik velük. E reményben szívesen és halásan vállalom el a Nagygyűlés védnökségét és azon személyesen részt is fogok venni. Isten áldását kívánva a kilencedik Nagygyűlés tevékenységére, vagyok mély tisztelettel Nagyemlétságuod aláutas szolgálja Prohászka Ottokár s. k.

Község és vármegye.

Érdekes tartalmu közleményt kaptunk a vidékről, mely erős kritika tárgyává teszi a megyei törvényhatóság baklövésait. Ez irányban különben már mi is figyelmesekké lettünk a vármegye dolgaira és igyekvésünkben, hogy a baklövéseket állandóan szemmel tartásuk, most csak bátorít bennünket a vidék együttérzése. A rendelkezésünkre álló eszközökkel mi egész lélekkel vagyunk azon, hogy a vármegye közönségét felébresszük abból a szánalmas közönyből, amellyel nézi a vármegye ügyrendszert s a vármegye autonómiájának gondolatai szerint nem igyekszik magának semmiféle befolyást szerezni a vármegye főbenjáró ügyének intézésében.

A hozzánk érkezett sorokat, mint egyik jelét a vármegye közönsége ébredésének egész terjedelmében adjuk le vezető helyünkön. A közlemény tartalmának igazságán és helyénvalóságán kívül ezáltal az a célt is akarjuk szolgálni, hogy bátorítást és utmutatást adjunk a vármegye közönségének a vármegyei közügyek kritikái szemlélsére s érdeklődését ébrentartva sarkaljuk az ő legjobb befolyásának érvényesítésére.

Erre nem kell valami nagy jártasság, szaktudás a közügyek terén, csak egy kis betekintés a közügyek retortáiba, itt a

Szomorú történet.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —

Ősz volt. Hideg őszi szelek fujdogáltak. Csörömpölve röpködtek a megsárgult felevelek s a nap sugarai bágyadtan nézték a halkodó természetet. Gondolataiban elmerülve eme szavak jöttek ajkaira: Istenem mily egyszerű a te alkotásod! A nagy természet, melyet alkotál, minden évben újra születik és meghal. Halálát minden élőlény gyászolja. Megszűnik a bogárkák zümmögése, nem hallani a kis méh döngicsélést, nem viszhangzik a zöld lomboktól megrabolt erdő a vadgalamb bugásától, a rigó fűtyétől. Letarolva áll a rét, a mezőt a szürke köd, mint óriási gyszáfátyol takarja a nagy halottat...

De tán a természet nem is halt meg! Nem! Csak aluszik s majd rövid álma után nagy pompával feltámad, felébredésével új életet lehel mindenbe. Aludj-aludj szép természet, álmódjál szépet? s szép álmaid teljesüljenek. De mit akarsz?

Hisz még alig hajtottad le fejedet, alig hunyadt le szemedet s már is el akarod beszélni álmódát? ... Mond csak, mit álmódtál hát?

— Kevés az és jelentéktelen, azt álmódtam, hogy ott a sziklavölgyek ölében fekvő Cs...

nevű falucskában eltávozni készül az öreg oskolamester.

— Az nem lehet. Azt nem hiszem.

— Lehet de én éreztem álmomban.

— Pali bácsi az öreg oskolamester már harminc év óta osztozik. Cs... község lakóinak jó és balsorsában. Már egy egész új nemzedékbe oltotta be a legszentebb érzelmeiket. A községnek második atyja volt, szíve-lelke összefort már a falu népével. Igaz, hogy az öreg mester rajongva s kimondhatatlan naiv örömmel csüggött, szabad idejében a természet ölen, csodálván annak nagyszerűségét s mivel nyitott könyvből is sokat olvasott, nem csodálkozott hát, hogy a természet első álmának tárgya az öreg oskolamester volt...

Hogy kételyeimet eloszlassam elhatároztam, hogy megyek Pali bácsihoz s megkérdem. Meg kell magamat nyugtatnom. Jó másfél órai gyaloglás után elértem...

Szomorú képet állított a falu s népe izgatottan járt-kelt a mester lakása felé. Sugtak-búgtak az asszonyok, a gyermekek pedig egész csoportokban ácsorogtak az utcán; de azzal a nagy zsvájjal, arcon nem azzal a játszi mosollyal, hanem úgy láttam, egész komoly dolgokról folyt a tanácskozás. A látott jelenetek kéte-lyeimet kezdték tisztázni. Gyors léptekkel halad-

tam a mester lakása felé. Odaérve alig hittem szememnek; az udvaron szekerek álltak sorban s jól megtermett legények hordták az ócska butort kifelé. Egy csoport ember meg oldalt állt s könyvelébe szemekkel nézte a régi bútordarabokat.

Amint beléptem az üres szobába, Pali bácsit pillantottam meg hátulról, aki mély gondolatokba merülve szomorúan tekintett végig az üres falakon; léman jártatta szeméit a rozoga épület idomtajan gerendáin, mintha azokon valamit keresne. Majd merően nézett az átellenben fekvő kis fatornyos templomra, mintha mondani akarta volna: Isten veled kedves templom! Isten veletek kedves emlékeim! Itt hagylak már titeket, Isten veletek! Csak mikor merengésből fölébredt, tüntem szemébe.

— Hozott Isten kedves öcsém!

Az utolsó szavakat már akadovva, faldokolva mondta, a meghatottság lezárta ajkait s könyben csillogtak szeméi. Hozzám jött a jó öreg, nyakamba borulva zokogott. Nekem is elszorult a szívem, némán néztünk egymásra s csak néhány perc múlva jutottam szöhoz.

— Mi történik itt Pali bácsi?

— Kedves öcsém, nagy változás ez életemben: Új lé, van még itt egy szék, hadd beszéljem el röviden.

Sövegjártó János

vászon kereskedése

menyasszonyi kelengyék

olcsó, szabott árak mellett.

Szekesfehervár, Barátok épülete.

Mai lapunk 4 oldal.

00000387

lakkus szemlőnek is lehetnek gondolatai, véleményei, nézetei, sőt igazságai is. Mi részünkről szívesen nyitjuk meg lapunk hasábjait a nagy közönség véleményének és direktíváinak és szívesen leszünk a közvélemény közvetlen organuma. Vegre tisztázunk, a maga valójában kell felértenünk az újságírás célját; az újság nem pletykafészek, öreg anyókáknak a kávéhoz meléklendő szellemi tápláléka, hanem a közérdek megnyilvánulásának terenua, az érdekek harca, harctér, a hol a közvélemény alakul és tisztázódik, kirtika amely az igazság pengéjével sebet vág, fekélyeket takarít el, erkölcsi hullákat boncol.

A vármegyei törvényhatóság kritikai kezelése úgy látszik napirenden lesz a közönség részéről. Az első fecske már megérkezett, ha több is érkezik, megcsinálhatjuk a vármegyén is ügyeink tavaszát. Község és vármegye címen a következő sorok atkaptak:

A községet és vármegyét szembesítjük, bármilyen merész a vállalkozás. Ha az igazságról van szó a község nem hátrálhat meg egy vármegyei közigazgatási határozattal szemben. A tényállás a következő: Négy éve annak, hogy a vétesboglári jegyző egy községi irodahelyiség felállítását kérte a községi képviselőtestülettől, de ez, mivel a jelenlegi helyiséget elég tisztességes, tágas (belső világosságának hossza 6 méter 25 cméter, szélessége 5 méter 73 cméter) szóval egy 1100 leket számláló község céljainak teljesen megfelelőnek találta, ezen kérelmét egyhangu határozattal elutasította. Később ezen tárgy folyton szönyegen volt, de a képviselőtestület, tekintettel a fentiekre és az amugy is szükös anyagi viszonyokra, (mert a hitközségi adókkal együtt 60%-os pótdót fizet) a szük kilátásu termésre, egyhangu határozatával újból visszautasította s kérte a napirendről való levételét.

Most június hó 21-kén a vármegyei törvényhatósági ülés 10-dik pontjával kitüntetett „Vétesboglár község határozata a

hivatalos helyiségnek kibővítése tárgyában. Ez ellen ott a gyűlésen felszólt a község főtanítója Vértési László, kifejtvén fentieket s kérte a gyűlést, hogy a jobb időkig vegyék le a napirendről, mert a község, mihelyt anyagi ereje engedi, nem fog elzárkózni a szükséges fejlesztés elől. De győzött az állandó választmány határozata s kimondatott, hogy Vétesboglár községe hozzon érdemleges határozatot, a *hivatalos helyiség kibővítése tárgyában*, ellen esetben félhatalmaztatik a vármegye alispánja, a további lépések megtételére.

Azonban most jön a bökkenő; hic rodus, hic salta. A vármegye gyűlésén a *hivatalos helyiségek kibővítéséről volt szó*, a mint az egész ügy négy éves tárgyalása alkalmával soha egyébről szó nem volt. A községhez leérkezett 4913/1909. számú vármegyei végzés pedig így szól: „A törvényhatósági bizottság Vétesboglár községet kötelezi, hogy hivatalos helyiségek céljaira és a *jegyzői lakásnak elhelyezésére, valamely alkalmas telek megszerzésével új épület* építsen. Felhatalmazza a vármegye alispánját, hogy a mennyiben a község ezen *elodázhatatlannal* közzükséglet beszerzésére szükséges eljárást 3 hónap alatt meg nem indítja, az 1886. évi XXII. t.-c. 126. §-a alapján az építési terveket és költségelőirányzatot a a község terhére elkészítetvén, a költségfedezetet a község költség előirányzatába, esetleg pótköltségvetéssel hivatalból beállítsa.” A jegyzőnek tisztességes lakása van, 3 szoba, konyha a szükséges mellékkelhelyiségekkel bőven ellátva, 522 □-öl szép kerttel. A község háza területe kerttel 931 négyzetöl, tehát akkora, hogy akár a megyeháza is elfér benne. Hol itt az elodázhatatlan közzükséglet? — Hol a méltányosság és igazság? — Hol a községi autonomia! — Kedves olvasókönség bíráld meg. Vétesboglár, 1909. július 12.

Véteszi László,
főtanító.

a dolgot, meglepve bámultak az arcából kikélt emberre, a ki szonnyu szidalmakkal illetett s a másik pillanatban kétszer arcul ütött; (a szerző kezébe akadni ilyen uracs! a szedő!) — itt zokogni kezdett Pali bácsi majd így folytatá: Most már az elodáson levő embereim reá rontottak „J“-ra leteperték s nagy rimánkodással tudtam őket lecsillapítani. Mit gondolsz most kedves öcsém. Lehet-e nekem itt maradnom, mikor a falu színe-java előtt ennyire inzultált? . . . Óh nem maradhatok! Becsületemet beszenyezte, megsértett önézetem nem engedi, hogy itt tovább működjem. A falu lakói rajongnak értem. Lásd ott áll egy csoport ember, kik ószintén könyeznek távozásomra s kérnek, hogy ne menjek. Tanítványaim sirnak, de nem maradhatok, oh nem, ezt elviselni itt nem bírnám. Megyek messze, hol e szégyenletes esetet nem tudják. A megválás harminc év után kimondhatatlanul fáj. Már azt gondoltam, itt végzem be életem pályáját. Eiletem aranykorát, itt töltöttem el, de mit tegyek? Menem kell.

Még csak ennyit mondott a jó öreg: Lásd fiám! A tanító alapvetője a nemzetnek, tőle függ a haza jövő sorsa s ime a mai modern korban a nemzet napszámását egyes elvetemdedt uracsok pófolnál fizetik.

Pali bácsi most kilépett s a szekerek már készen álltak az indulásra. Bucsut mondott összesereglett hiveinek, tanítványainak, kik meléig kézszorítások és zokogások közt kísérték ki szeretett mesterüket a faluból. Nézték, még sokáig néztek utána, míg végre az ősi ködben egészen eltűnt alakja.

Cs. Gy.

A kath. naggyűlés.

Az Orsz. Kath. Szövetség, mint a kath. naggyűlések rendezője, értesíti a magyar kath. lársádalmat, hogy a

IX. KATHOLIKUS NAGGYŰLÉST

i. é. augusztus 29., 30. és 31. napjain Szegeden rendezzi.

A naggyűlés rövid programja:

Augusztus 29-én, vasárnap reggel 9 órakor *Veni Sancte.*

11 órakor a *Katholikus Népszövetség* gyűlése az újszegedi sátorházban.

Délután 4 órakor

I. nyilvános (megnyitó) ülés.

Fél 7 órakor *Encharisztikus körmenet* a belvárosi templomból.

Augusztus 30-án, hétfőn reggel 8 órakor szentmise a belvárosi templomban. 9—12 és 3—5 órakor a szakosztályok működése.

I. *Hitbizalmi charitatív szakoszt.* a közművelődési palotában. Tárgyai: Hitvédelem, kongregációk, családvédelem, szegényügy.

II. *Közművelődési szakoszt.* a főgimnázium disztermében. Tárgyai: Ker. művészet, irodalom, sajtó, népkönyvtárak, iskolai és szabadoktatás, ifjúsági mozgalmak.

III. *Szociális szakoszt.* a városháza disztermében. Tárgyai: mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi ügyek.

Hétfőn reggel 8 órakor a kath. legényegyesületek elnöki értekezlete a Kath. Körben.

Délután 5 órakor

II. nyilvános ülés.

Este 7 órakor zárt ülés a Kath. Körben utána ugyanott közös lakoma.

Augusztus 31-én, kedden reggel *Magyarország Naggyűlése* szobrának, mint a naggyűlés misszióemlékének felszentelése a szegedi rókusai templom terén. Reggel fél 8 órakor szentmise, szentbeszéd, szoborszentelés és megkoszorúzás. Utána diszfelvonulás Újszegedre.

Délután 11 órakor

III. nyilvános (záró) ülés.

Délután a naggyűlés által kiküldött képviselők jelenlétében folynak még le:

1. A szegedi katolikus legényegyesület ünnepélyes megnyitó ülése.

2. A katolikus hittanárak és hitoktatók csanádgyházmegei körzetének alakuló ülése.

3. A szegedi katolikus patronage megnyitó ülése.

— A Naggyűlésre kétféle jegyet lehet váltani.

A *tagsági jegy ára 5 kor.*, mely minden ülésre szól és a nyilvános üléseken állandó ülőhelyre jogosít. Áraban bennfoglaltatik a Naggyűlés évkönyvének ára is. A *belépőjegy ára 1 kor.*, mely a zárt üléseken kívül minden ülésre szól.

A Naggyűlés tagjai már a hidon való átjárás miatt is a Naggyűlés *jelvényét* tartoznak viselni. Ára 30 fillér.

A Naggyűlésre jelentkezni az *Országos Katolikus Szövetségnél* (Budapest, IV., Ferenctiek-tere 7.) lehet, ahol a tagok részletes programot, jegyeket, jelvényeket, utazási igazolványokat kaphatnak.

Az elszállásolásért a szegedi rendező-bizottsághoz (Katholikus Kör) kell fordulni. Vannak vendéglői, internatusi és magánháznál való szállások, különszobák és társas szállások. A szegedi bizottságnál kapható a banketjegy is 3 koronáért. A tömeges jelentkezéseket a plebániák és katolikus egyesületek útján legalkalmasabb megtenni.

Budapest, 1909. július 1-én.

Az Orsz. Kath. Szövetség.

UJDONSÁGOK

Kronika.

*Van most Bécsnek nagy csodája.
Egy Rotschild öngyilkossága.
Mért hagyta itt az életet?
Hát még neki sem tejszedelt?
Volt ró' juss, fény, híres, bőven.
— Mit remélt a temetőben?*

*Soknak szöveget üt fejébe,
Ennyinek hogy lehet vége
Ilyen hamar, vizsgálatlan...
— Éini neki több joga van!
Fejét milyen búba törté,
Nem állhatott ő csülökre?*

*Az életet nem értétek,
Ha ezeket még kérétek.
— Nem találta az életet,
Fényben, híresben az — elveszett.
Hiszen fény és híres az élet,
De csak véle ha — béted.*

*Egy érték van csak: az élet,
A többi mind csak melléklet.
Az életnek lehet híce,
De csak, ha az nem bilincse,
Legyen hited, jó reményed
S a sirt önként meg nem lépéd.*

*Mi az élet, mi az élet?
Mikor van meg békén véled?
— Remények és nem nagy vágyak
És azokból hittel bánj csak.
Rotschild báró sirja monója:
Az élet így nem probléma.*

— **Személyi hír.** *Bilkei* Ferenc, lapunk felelős szerkesztője három heti útazás után szerencsésen megérkezett Amerikába. Úti élményeiről hosszabb tárcasorozatban számol be olvasóinknak.

— **Emléktábla leleplezés.** Nagyigmádon vasárnap leleplezték le a szabadságharcban vértanúhalált szenvedő csákbérenyi hőst, *Manszbarth Antal* kath. és *Székessy* János ref. lelkész emlék tábláját. Háynau főbelöveite őket, mert a magyar kormány rendeletei magyar lelki köteleesség érzete szerint végrehajtották. A szép ünnepségen jelen volt Komárom és Fejérmegye továbbá Csákbéreny küldöttsége Battyány Lajos gróf képviselő vezetésével. Az emléktábla felirata a következő:

*Itt e helyen
halt vértanúhalált
a hazáért és szabadságért
1849. július 12-én*

*Manszbarth Antal csákbérenyi katolikus és
Székessy János református lelkész,
A zsarunoki önkény golyója tesztüket megölhette,
de szent emléküket nem: az közöttünk öröklé
éini fog.*

— **Jegyzőválasztás.** Gánt községben július hó 9-én töltötték be a választás útján a megválasztott körjegyzői állást. Négy pályázó közül Halmos Jánost a volt helyettes körjegyzőt választották meg.

— **Vasutúgyek.** A balatonparti vasutól van szó. Még ezután is kellemetlenkedik városunknak, speciálisan a gazdaközönségnek. Már többször volt szó arról, hogy a város határát érintő vonalon olyan keskenyek az utatjárók, hogy a gazdaközönség igényeit épen nem elégítik ki. Most meg, hogy a takarodás megkezdődött s a kocsik gabonával megrakodtan járnak keinek, valóságos mizeriák állottak elő az utakon. A baj szanalása úgy tudjuk hivatalos uton folyamatban van, azonban ez az eljárás a hivatalos keresések labirintjain át olyan nehézkes és lassu szokott lenni, hogy a mizeriák megszüntetése más, alkalmasabb uton vált szükségessé. Evégből gazdáink egy nagyobb küldöttsége jelent meg a mult vasárnap *Kerekes* Lajos dr. helyettes polgármesternél, arra kérve őt, hogy sürgösen találjon módot a közlekedés akadálytalan lebonyolítására.

Kerekes Lajos dr. a földmivelők panaszát figyelembe véve helyszíni szemlélt tartott s megállapította a földmivelők panaszának jogosságát. Még 12-én a város tanácsa is foglalkozott a dologgal, abban állapotván meg, hogy báró Mandorff dr. fogják felkérni, hogy Kerekes dr. kíséretében a minisztériumban keressen gyors orvoslást. Mandorff báró és Kerekes dr. tegnapi jártak fent a minisztériumban, ahol tanácskozva *Szelerényi* József államtitkárral és az ügyet előadó osztálytanácsossal, kieszközölték, hogy a minisztérium távirati utasítást adjon a bajok megszüntetésére.

— **A várnagyi állás.** A vármegye, várnagyi állására beadott pályázatok határideje lejárt. Pályázatok: *Serer* Otto (Adony), *Pirhan* Gusztáv (Szabadbattyán), *Mészöly* Ferenc (Szféhérvár), *Meszleny* István (Velence), *Zahajszky* János (Martonvásár), *Radits* Vendel (Sopron). A várnagyot a főispán fogja kinevezni.

— **Cselédek jutalma.** A földmivélsési miniszter 100 koronás pénzzutalmát és kintintető oklevelét szép ünnepegsz keretében adták át f. hó 12-én két érdemes, munkás cselédnek. *Urhida* községben *Udvardy* Ferenc vincellért érte a szerencse, aki 35 éve szolgálja hűségesen gazdáját, *Árokai* Antai dr. A földmivélsési miniszter kitüntetését *Kálmán* Vince főszolgabíró adta át az ünnepeltnek a község képviselőtestületének jelenlétében.

Velencén szintén 12-én folyt le hasonló ünnepegsz *Thész* Mihály gépész volt a kitüntetett, aki 30 éve szolgálja, *Meszleny* Pál velencei földbirtokost. A földmivélsési miniszter díját *Meszleny* Béla szolgabíró adta át szép szavak kíséretében, aki meghatva mondott köszönetet. A hivatalos ünnepegsz mindkét helyen a gazda jóvoltából áldomás követte.

— **A városi munkák.** A városi munkák különböző ipari szükségletek, mint bór, lakatos, építkez, bádogos munkák válaiba szoktak adatni 3 évenként. A legutóbbi három éves ciklus letelt s a városi hatóság új pályázatot írt ki a válaiba adandó munkák elnyerésére. A pályázat határideje ma telt le. A városi tanácshoz 29 pályázat érkezett be természetesen valamennyi helybeli iparos kezéből. A zárt borítékba, beadott pályázatokat felbontani s egyuttal azok felett határozni a holnap tanácsülés fog.

Utazási könyvek, Búdekerek, stb. nagy választékban kaphatók *Klöknér* Péter udvari könyveskereskedésében *Székesfőhérvár*on.

— **Katonák családjának összejárása.** A belügyminiszter június 7-én kelt körrendeletével elrendelte Boszniában, Hercegovinában és Dalmáciában elhelyezett csapatok kiegészítésére Ő Felsőegének 1908. nov. 3 ról és 1909. márc. 15 ról kelt legfelsőbb parancsa alapján visszatartott illetve bevonult katonák, tartalékosok és póttartalékosok gyámol nélkül hátrahagyott családjainak összejárását. A katonai hatóság felhívja tehát mindazon helyben tartózkodó tartalékosokat és póttartalékosokat, kik a fentemlített időben kivételes tényleges szolgálata visszatartattak, illetve behivattak s kik bevonulásuk tartamára családjajukat gyámol nélkül hagyták hátra, hogy katonai igazolványi könyvükkel a városi katonaugyosztállynál (Szőgyéni-ház) összejárás végezt 8 napon belül jelentkezzenek.

— **Eltűnt.** *Kotrobay* János helybeli cipőfészkes készítő vasárnap reggel elutazott a városból és azóta nyomavestett. *Kotrobay* vasárnap azzal ment el hazulról *Mariska* nevű kisleányával, hogy az apjához utazik *Vácsra*. Azóta azonban nem tudni hol tartózkodik. *Kotrobay* a rendőrségen kihágások miatt nemrég le is akarták tartóztatni, de akkor azzal fenyegetőzött, hogy ha lecsukják föbe lövi magát. Nem lehetetlen, hogy eltűnése ezzel a dologgal van összefüggésben.

— **Nyári mulatság.** A székesfőhérvári felső- és vízvárosi olvasókör vigalmi bizottsága július hó 25-én (vasárnap) saját kerthelyiségében (Vásártér 23 sz.) könyvtára javára tekeversennyel egybekötött nyári mulatságot rendez, belépti-díj: személyjegy 1 kor. családjegy 2 kor. tekeverseny délután 3 órakor, mulatság este 8 órakor.

— **Ékszerlopás.** Nagy szenzációja volt tegnap a város eseményekben gazdag bűnkronikájának. Ismeretlen betörők betörték *Rajcs* Demeter gör. keleti lelkész Szunyog-utcai lakásába s onnét nagy értékű ékszer és készpénzt vitték el. A betörők hasonló manipulációkban jártas emberek lehettek, akik a lopást, gyakorított tolvajfogással vitték véghez. A nagy meglepetésre ébredt lelkészek a rendőrség kezébe szolgáltatották át a tolvajlás adatait, amely ezekből a következőket állapította meg:

F. hó 13-ról 14-ére virradó éjjelen *Rajcs* Demeter lakásának utcafeleli ablakát betörték s azon keresztül a szobába hatoltak s az ott levő szekrényeket felnyitogatták és a következő tárgyakat loptak el: 12 ezüst evészköz, egy brilliáns arany karkötőt, egy sima rácsos aranykarkötőt, egy két fedelű női aranyórárt, egy hosszu és egy rövidláncsal, egy pár brilliáns fülbevalót, egy brilliáns gyűrűt, 2 karikagyűrűt, egy brilliáns sima aranybrossot, 1 láncot, 1 doboz régi arany pénzt, két darab arany keresztet gyémánt betéttel, egy pár gyermek fülbevalót, 24 darab ésmasz türlőkötőt, 24 szalvétát, 6 darab zsebkendőt, egy gyermeksapkát és 60—70 korona készpénzt. Az összes kár 3200 korona.

A nagyarányú ékszerlopás tettesének kezrekerítésére széleskörű nyomozást indított a rendőrség, az egész országban távirati megkeresések történtek, azonban eddig még semmi nyomra vezető adat nincs a rendőrség kezében. Némelyek azt hiszik, hogy a gyakori betörésekből kétféle városunkban egy betörő banda grasszál s *Rajcs* lakása is ennek esett áldozatul.

— **Rácalmási szenzációk.** Derék és szorgalmas rácalmási tudósítók közli velünk a következő szenzációkat:

I. **Beleveztek lovat a Dunába.** Erdélyi János, a rácalmási Jankovits-sziget bérlője, a paksi vásáron 3 lovat akart eladni. Hogy a kompezálítás költségeit megspórolja, lovait egymáshoz kötvé át akarta usztatni a Dunán. Egyik lónak azonban valami baja esett, belefulladt a Dunába, maga után rántva hozzákötött társait is. Erdélyi kára körülbelül 2000 korona.

II. **Betörés Rácalmáson.** Folyó hó 9-én *Lesznóczky* János rácalmási lakos kamrájába betörték. A feltört kamrából 20 kr. főzölsiztet, 10 kr. kukoricát, 2 drb. tyukot elloptak. A betörők innen — miután ellopott dolgokat biztonságba helyezték — *Schirmer* Antal pincéjébe hatoltak be. A betörés zajára *Schirmer* fölébredt, fölkel, a pincét kívülről bezárta. A csabdába esett betörő pedig elkezdett kilököldözni a pincéből. *Schirmer* a lövésektől megijedve elmenekült, mire a betörő kitörte a pince ajtaját s kerekelt oldott. Sietségében a kellő óvatosságról is megfeledkezett, amennyiben egy kendőt, melyben zsirt akart lopni, ott hagyott a pincében. A kendőről azután a csendőrség kinyomozta, hogy a betörő *Hibácskó* János, 18 éves rácalmási lakos, hi lopásért már többször volt büntetve. Az ellopott dolgokat padlásán elrejtve megtalálták. A csendőrség *Hibácskó* följelentette a kir. ügyességnél.

— **Főhérvárcsurgói hírek.** Főhérvárcsurgóról írja tudósítók, hogy csütörtökön éjjel 11—12 óra között egy sötét alak toppant be *Katona* Antal istállójába, hol a gazda fia mély állomban feküdt. A zajra felébredt s hirtelen torkon ragadta a tolvajt. A küzködés hevében kihemperegtek az udvarra, hol a tolvaj végre is kimenekült a flu vaskarmai közül. — Ugyanazon éjjel hasonló vendégek jártak még *Zámbó* Györgynél és *Juhász* Józsefnél, de a kutyák vonítására kerekelt oldottak.

Egy tanonc felvétetik *Schmölcz* László szobafestő és mázolóval vásártér 17. sz.

— **Rövid hírek.**
A **Balatonon.** Sífók fürdőtelepen és a Balatonon augusztus hó 1-én, vasárnap a szűndei gyermektelep és a Nyomprék gyermek-egylet javára velencei ünnepélyt és Anna-háit rendeznek.

A **kasza.** *Gübi* József szabadbattyányi gazda belelépett a fűben heverő kaszába, amelynek pengéje jobb lácán elvágtá az izmokat.
Panasz. *Frigur* Máténé *Széky* házától a kápolnasnyéki *Tóth* Sándorék elloptak négy aszalterítőt. *Frigurné* először csak privátim emelt panaszt ellenük, *Tóthé* azonban elvették és kiadobták a lakásukból. *Frigurné* most hatékonyabb panaszt emelt a csendőrségen.

Marionvásári belérés. Ifj. Hulla István marionvásári legény, aki különben csendes boldonságban, leledzik-borközi állapotban betört Frändler Vilma magánzó lakására. Ott megivott egy köcsög tejet, ellopott holmi apróságot, és elment. **Mulatság.** A magánfiszviselők és kereskedelmi alkalmazottak vasárnap sikerült mulatságot rendeztek a Polgári Lovászklubban. Az est kellemeit a táncon kívül kabará is növelte. **Életveszély.** Kovács József szentmihályi hegyőrt megtámadták Baracsi István és Susánky József és botokkal és életveszélyes fenyegetések-majd halálra üldözték. Biróság előtt fognak fellépni érte.

Világosság. Császár István kisapostagi legényt Szervácusz Ferenc, Kis Bálint és Sándor vitézl elrakták. A világszög okát abban állapították meg a csendőrök, hogy Császár az emlitettek, a lelőés fenyegetésével bősztette magára. Ez természetesen lényegesen Szervácuszék javára billenti az igazságszolgáltatás mérlegét.

A gabonaföldi szennőciója. Szávits Miklós földbirtokos Dunapentelehez tartozó jancsárpusztai gabonaföldjéről Horváth István és Németh Mihály elsinkófták 14 kéve szemes gabonát. Az elsinkóft gabanát Horváth István földjén találták meg a vagyonbiztonság kakaftollas vitézei.

Baj Grünvaldénál. Grünvald Sándor Melyvölgy pusztai földbirtokos a minap észrevette, hogy két ismeretlen férfi az udvaron keresztül egy zsákot visz. Rajuk kiáltott, amire azok a zsákot, melyben kukorica volt, ledobták és elfutottak. A két ember, aki a kukoricával töltött zsákot elakarta, sinkóftálni: Magyar Ignác és Mihály Lajos cselédek valának.

Testvér hána. Fűri Mária kedden délután a Budai-úton kisebb leánytestvérét úgy megverte, hogy orrán, száján, füln eleret a vére. A vérző gyermeket a járókelők vették ki a szivtelen testvér kezei közül. Az eljárás megindult ellene.

Egy hordó sör. Szatóri Simon Ercsihez tartozó Göböljárás pusztai korcsmáros jégveremből kilópták egy hordó sört. Másnap a hordót a gabona földön ugyan megtalálták, de ekkor már csak úgy kongott az ürességtől. Ami még ezután is rejtelmes a dologban, a csendőrség lesz hivatva kideríteni.

Az aratók egymás közt. Damina József nemesbükkii illetőségű arató (Zalamegye) Seregélyesen arát szintén zalamegyei aratókompániában. Damina veleszületett tulajdonságánál fogva kilóptott Séllei Lajos társaságából 32 koronát s azt pállhka alakjában beitta. A csendőrök lefülelték.

Orvvadász. Fodor Miklós Mórhoz tartozó alsódbabasi lakost orvvadászaton csípték a csendőrök.

Jégszekrények, gyermekágyak, kocsik és vasbutorok valamint takaréktűzhelyek nagyválasztékban állandóan raktáron Márkus Simon Fia cégénél Jókai-utca 16.

Szerkesztői üzenet

Dr. S. Gy. Badegund. Szivesen szolgálunk, ha Nagyságod ügyelmét illető dolgok lesznek benn. **B. Bloke.** Hogy van a banya? Szeretnénk kimerítő tudósítást kapni. A tánc jönni fog. **S. Pármán.** A zengeményt le fogjuk adni, azonban krónikáskunk tüstént megteszi reá észrevételeit. Úgy és szövegnyharaszt. **Cs. Récalmás.** A felmerült véleménykülönbségek elsimítása, valószínűleg csak a helyszínen sikerül, s feleltünk az ég kiderül. A szennőciókat azon melegében felhasználjuk. Szervusz! **Csákhberényi.** A csákhberényi 48-as vértanú szép ünnepléséről nem kaptunk értesítést. Más lapok kapták. Pedig a mi olvasóközönségünk, első sorban a papok, tanítók, akik hivatászeriien is orszomei a katolikus sajtónak, figyelemsebbek és éberebbek lehetnének a katolikus sajtó pártolásban. Ez persze nem csak a csákhberényieknek szól.

Az isztiméri felszámoló ker. fogyasztási szövetkezet bolti be rendezését szabakézből eladja. A venni szándékozók bővebb felvilágosításokat Isztiméren, Angeli András felszámoló bizottsági elnöknel nyerhetnek.

Felhívás!

Az isztiméri keresztény fogyasztási szövetkezet 1. évi május hó 9-én tartott közgyűlése a szövetkezet felszámolását mondta ki.

Felhívjuk nevezett felszámoló szövetkezet hitelezőit, hogy netafáni követeléseiket mielőbb, de legkésőbb 6 hónapon belül érvényesítsék, mert azontul a követelés érvényesíthető nem lesz.

Mindennemű kevetelések Angeli András felszámoló bizottsági elnöknel jelentendők be.

Kelt Isztiméren, 1909. évi július hó 15-én.

Angeli András,
felszámoló bizottsági elnök.

**Angeli József, ifj. Angeli Mihály,
Galler János, Rozmann Pál,**
felszámoló bizottsági tagok.

Nagyméltósága

Zichy Janos gróf
szőlészete elad

ugy nagyban, mint zárt palackokban saját főzésű valódi ó törkölypálinkát 2-10 K, új törkölypálinkát 1-90 K, cognacot 5 K árban literenként, palackkal együtt.

Csomagolás önköltségen számitattik. Szállítás utánvétellel történik. Megrendelések

Uradalmi intézőség Tác
(Fejérm.) címre kéretnek.

Ujabb rendszerű kocsik!

HIRTLING PAL
KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet: Toinai-utca 16. Székesfehérvár. Raktár: Simor-utca 35.

Raktáron tartok minden fajtájú kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farészeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező és nyerges műhelyemet.

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölöm.

KOVALD PÉTER ÉS FIA
cs. és kir. szab. kolme- és szürmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám.

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőlet létesít és, ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Falvai Ferenc Székesfehérvár, Kossuth-utca sarok

vette át a képviselőlet és a gyár rendes áraiban vállalja az **uri-, női- és gyermeköltönyök, dzszipó és bulorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk, szőrmeék sibiék vegytisztítását és festését.**

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőlet és számos megbízást kér

Kovald Péter és fia cég.

ZILZER MANÓ
férfi-, nő- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, nő- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
börkabatok, utazó bundák,
raglán-felöltők, kabatok.